

המקומון - העדכון היומי לרשויות המקומיות

מתי יהיה עובד זכאי לתוספת משמרת שנייה?

סע (חי') 20-02-57898 מאירה טשקורי - עיריית אור עקיבא

לאחרונה דן בית הדין האזורי לעבודה בחיפה בתביעה שהוגשה על ידי עובדת סוציאלית נגד עיריית אור עקיבא, בדרישה כי ישולמו לה (רטרואקטיבית) הפרשי שכר בגין תוספת משמרת שנייה.

בין הצדדים היתה הסכמה לגבי העובדות כדלהלן: התובעת לא הוגדרה כעובדת במשמרות וגם אגף הרווחה בעירייה לא הוגדר כיחידה העובדת במשמרות; התובעת נדרשה על ידי העירייה, כפי שכל העובדות הסוציאליות באגף נדרשו, לעבוד יום אחר הצהריים, אולם היא לא נדרשה לעבוד באותו היום מהבוקר ונוכח החלטת התובעת כן לעבוד מהבוקר באותו יום – היא לא נדרשה לעבוד יום חמישי בשבוע. עם זאת אין חולק, שגם עובדות סוציאליות אשר עבדו חמישה ימים בשבוע (על פי בחירתן לבצע את שעות העבודה בבוקר ביום שאינו כולל את שעות העבודה במשמרת שנייה) ועבדו בשעות אחר הצהריים לאחר השעה 14:00 (מאחר והיתה חובה כאמור לעבוד לפחות יום אחד בשעות אחר הצהריים בין השעות 15:00 ל-18:00) לא קיבלו תוספת משמרת שניה לשכרן; בשלב מסוים לאחר שהתובעת סיימה את עבודתה החלה העירייה לשלם תוספת משמרת שניה לעובדים סוציאליים המועסקים באגף הרווחה בשעות אלו.

בית הדין דחה את התביעה וקבע כי העובדת אינה זכאית לתשלום תוספת משמרת שנייה.

ראשית עמד בית הדין על כך שבהתאם לעמדת הממונה על השכר והמרכז, יש לבחון את זכאות התובעת לתוספת משמרת שנייה בהתאם להסכם 1973 החל על עובדות סוציאליות המועסקות על ידי מעסיקים החתומים עליו ובו נקבע בעמ' 9 בסעיף טו(23) כדלקמן: "תמורה עבור עבודה בתחום המשמרת השניה – העובדים יהיו זכאים לתמורה עבור עבודה בתחום המשמרת השניה, על פי ההוראות המפורטות ב- 27.621 – 27.622 של התקשי"ר". להשלמת התמונה תובא להלן לשון סעיפי 27.621 ו-27.622 לתקשי"ר, הקובעים בנוגע לתמורה בעד עבודה במשמרת כך: "הוראות סעיף זה אינן חלות על שומרים ועל עובדים המקבלים תוספת לפי סעיף 27.65; ... למען הסר ספק נקבע כי הוראות פרק משנה זה יחולו רק על עובד המועסק דרך קבע, כל ימי החודש או לסירוגין, בשעות עבודה שמרביתן בתחום המשמרת השנייה או שלישית".

על כן קבע בית הדין כי "בהעדר מחלוקת עובדתית, כי התובעת לא הוגדרה כעובדת במשמרות וגם אגף הרווחה בעירייה לא הוגדר כיחידה העובדת במשמרות עולה, אפוא, כי התובעת אינה עונה לתנאי הזכאות לתוספת משמרת שנייה, כפי שאלה נקבעו במסגרת התקשי"ר".

בהמשך קבע בית הדין כי אף בחינת תנאי זכאות התובעת לתוספת משמרת שנייה, בהתאם להוראת סעיף 27.9 לחוקת העבודה מובילה למסקנה, כי דין התביעה להידחות. זאת היות וזכאות העובד לתוספת משמרת שנייה מכח חוקת העבודה מותנית במילוי תפקיד הכרוך בביצוע משמרות. כך עולה מקריאת לשון סעיף 27.9 לחוקת העבודה שכותרתו "עבודה במשמרת" לפיו על הטוען לזכאות לתשלום תוספת משמרת שניה לעמוד תחילה בתנאי הראשוני וההכרחי של "עבודה במשמרות", כהגדרתה בסעיף 27.91 לחוקת העבודה. בחינת טענות הצדדים מלמדת, כי אף אחד מהם אינו טוען למעשה, שהתובעת נכנסת בגדרו של סעיף 27.91 לחוקת העבודה ועונה להגדרת "עבודה במשמרות", אשר משמעה "עבודה שבה מועסק העובד, המבוצעת ביחידתו לפחות בשתי משמרות קבועות ומלאות ליום, והעובדים מועסקים בהן לחילופין".

לבסוף בחן בית הדין את השאלה האם העובדה כי בפועל העירייה והצדדים ליחסי העבודה הקיבוציים התנהלו אחרת ובמקרים מסוימים הוכח, כי שולמה תוספת משמרת שניה לעובדים שאינם מוגדרים כעובדי משמרות, יש בה כדי להצמיח זכות לתובעת לתשלום תוספת משמרת שניה, אשר מעולם לא שולמה לה? בית הדין השיב על כך בשלילה.

בית הדין קבע כך: "בנסיבות העניין שלפני בהן כאמור מדובר בעובדת שמעולם לא שולמה לה תוספת משמרת שניה וכעת נבחנת זכאותה לתשלום האמור על פי הדין בלבד, לא מצאתי בעובדה כי במקרים מסוימים אחרים שולמה תוספת משמרת שניה לעובדים שאינם ממלאים תפקיד הכרוך במשמרות – תשלומים המהווים בהתאם לעמדת הממונה על השכר חריגות שכר בהתאם לסעיף 29 לחוק יסודות התקציב – כדי לסייע לתובעת. הממונה על השכר הבהיר בעמדתו, כי החלטות הוועדות הפריטטיות אליהן הפנתה התובעת בהן הוסכם לכאורה על תשלום תוספת משמרות לעובדים שאינם משובצים ביחידה העובדת במשמרות, לא אושרו על ידו ואינן מקובלות עליו וכי מר כהן אינו מוסמך לאשר תשלומים המהווים לכאורה חריגות שכר. מכל מקום ואף אם אכן שולמה לעובדים אחרים תוספת משמרת שניה שלא כדין, אין מקום לתיקון עוול בעוול".

בנסיבות

העניין שלפני

בהן כאמור

מדובר בעובדת

שמעולם לא

שולמה לה

תוספת

משמרת שניה

וכעת נבחנת

זכאותה

לתשלום

האמור על פי

הדין בלבד, לא

מצאתי

בעובדה כי

במקרים

מסוימים

אחרים שולמה

תוספת

משמרת שניה

לעובדים

שאינם

ממלאים

תפקיד הכרוך

במשמרות –

תשלומים

המהווים

חריגות שכר

בהתאם לסעיף

29 לחוק

יסודות

התקציב – כדי

לסייע

לתובעת".